

Vastaanottaja: Kouvolan kasvatus- ja opetuslautakunta

Toimitetaan: kirjaamo@kouvola.fi

Tekijä: [REDACTED]

Päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä.

Asia

Oikaisuvaatimus Kouvolan kaupungin kasvatus- ja opetuslautakunnan päätöksestä Pilkan koulun lakkauttamisesta ja opetustoiminnan siirtämisestä Kymintehtaan toimipisteeseen.

Viite: Kasvatus- ja opetuslautakunta Pöytäkirja 16.09.2025 / Pykälä 81: Pilkan toimipisteen opetustoiminnan siirto Kymintehtaan koulun Kymintehtaan toimipisteeseen 1.8.2026 alkaen 10569/12.00.00/2025

Vaatus

Vaadin, että lautakunnan tekemä päätös Pilkan koulun lakkauttamisesta ja opetustoiminnan siirtämisestä Kymintehtaan toimipisteeseen kumotaan.

Perustelut

1. Lapsen etu ja turvallinen opiskeluympäristö

Perusopetuslain (628/1998) mukaan opetuksessa on ensisijaisesti turvattava lapsen etu ja varmistettava turvallinen ja terveellinen oppimisympäristö. YK:n Lapsen oikeuksien sopimus vahvistaa velvoitteen lapsen edun ensisijaisuudesta.

1.1. Kymintehtaan koulun huono kunto

Pilkan koulu on peruskorjattu vuonna 2012, suojelukohde ja hyväkuntoinen, viihtyisä oppimisympäristö. Kouvolan kaupungin tilapalveluiden arvion mukaan rakennus on kuntoluokaltaan hyvä.

Kymintehtaan koulu on kuntotutkimuksen (Raksystems 26.3.2024) mukaan huonokuntoinen ja vaatii laajoja korjauksia. Tutkimuksessa todettiin mm. kosteusrasitusta, mikrobivaurioita, yläpohjan täytemateriaalien mikrobikasvua ja ilmayhteyksiä rakenteista sisätiloihin. Kouvolan kaupungin tilapalveluiden arvion mukaan rakennus on kuntoluokaltaan huono/välttävä. Päätös siirtää oppilaat hyväkuntoisesta koulusta terveysturvallisuudeltaan epävarmaan rakennukseen on lain ja lapsen edun vastainen.

1.2. Koulumatkan pidentyminen ja turvallisuus

Pöytäkirjan liitteissä on toimipisteiden välinen etäisyys kerrottu lyhyeksi, noin kilometrin mittaiseksi. Etäisyys on laskettu reittiä pitkin, joka kulkee metsän läpi Kuusaantien pyörätien ja Kymintehtaan koulun välillä. Kyseisellä reitillä olevilla portaila ei ole talvikunnossapitoa eikä reitillä ole valaistusta. Portaiden kohdalla maasto on jyrkkä, eikä portaita poistamalla reittiä saada lapsille

turvalliseksi koulumatka ajatellen. Lyhyin, ympäri vuoden kunnossa pidettävä reitti Pilkan koululta Kymintehtaan koululle kulkee Aholantien ja Väinöntien kautta, jolloin reitin pituudeksi tulee noin 1700 m.

Niskalassa Sammalkorven, Kesärannan ja Talvirannan asuinalueet ovat uusia ja alueella asuu paljon lapsiperheitä. Näillä alueilla asuvien oppilaiden koulumatka tulee todellisuudessa olemaan yli 3 kilometriä, jolloin alueella asuvat 1-2 luokan oppilaat ovat oikeutettuja maksuttomaan koulukuljetukseen.

1.3. Niskalan päiväkodin JEA-toiminta

Vaikutusten arvioinnissa ei ole otettu huomioon Niskalan päiväkodin esikoululaisten JEA-toiminnan toteutuminen Pilkan koulun sulkeutuessa.

1.4. Lasten hyvinvointi

Suomessa mielenterveyssyistä johtuvien työkyvyttömyyseläkkeiden määrä on kasvanut nuorilla aikuisilla. Peruskoululaiset käyvät koulua yhdeksän vuotta, jokaisena vuonna kymmenen kuukauden ajan viitenä päivänä viikossa, jolloin kouluympäristöllä on merkittävä vaikutus lapsen ja nuoren kasvuun ja kehitykseen. Lasten ja nuorten hyvinvoinnista säästämisen vaikutukset näkyvät tulevaisuudessa menetettyinä verotuloina ja kasvavina terveydenhuollon kustannuksina. Perusopetus tulee nähdä ennaltaehkäisevänä toimintana, joka on edullisempaa kuin suuren koulun kuormituksen aiheuttamien haittojen hoitaminen tulevaisuudessa.

2. Taloudellisten perustelujen puutteellisuus ja ristiriidat

Päätöksen säästöperusteet eivät ole kestäviä. Vuosittainen säästö on arviolta 249 000 €, mutta jo pelkkä kertaluonteinen alaskirjaus on 941 679 €, mikä syö useiden vuosien säästöt.

2.1. Valtionavustuksen palautusvelvollisuus

Uudenmaan ELY-keskus on myöntänyt valtionavustuksen 29.10.2010 (päätos UUDELY/11416/04 00 03 01/2010) Pilkan koulun peruskorjaushankkeeseen opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 52 §:n 3 momentin mukaisesti. Valtionavustuksen palautusvelvollisuudesta on lautakunnan päätöspöytäkirjassa todettu, että palautusvelvollisuutta ei todennäköisesti tule, mutta tätä mahdollisuutta ei ole kokonaan poissuljettu ja toteutuessaan säästöpotentiaali alenee entisestään.

2.2. Pilkan koulun ylläpitokustannukset

Pilkan koulua ei voida purkaa, koska se on suojeltu. Jos sitä ei saada myytyä, kaupunki joutuu jatkossakin ylläpitämään ja kunnossa pitämään rakennusta, mikä pienentää säästöjä.

2.3. Kymintehtaan koulun korjausten kustannukset

Kymintehtaan koulun välttämättömiä peruskorjauskustannuksia ei ole huomioitu lainkaan laskelmissa, ja Pilkan oppilasmäärällä on väistämättä vaikutusta supistettujen tilojen korjaustarpeen laajuuteen. Kuntalaisten kuulemistilaisuudessa 15.9.2025 kysyttiin arviota Kymintehtaan koulun korjausten kustannuksista. Tilaisuudessa ei kysymykseen kustannuksen arviosta ei vastattu. Lautakunnalle ei ole myöskään päätöstä tehdessä esitetty Kymintehtaan korjausten kustannuksia. Kouvolan Sanomien artikkelissa 26.8.2024 on sivistysjohtaja Veikko Niemi kertonut Kymintehtaan koulun osittaisen peruskorjauksen olevan liian kallis ratkaisu ja kokonaistalouden kannalta järkevää on Kymintehtaan koulun käytöstä poistuminen.

Kouvolan Sanomien artikkelissa 26.9.2025 Kouvolan kaupungin tilapalvelujohtaja Katja Ahola arvioi Kymintehtaan korjauksiin varattavan summan olevan noin 380 000 €. Kymintehtaan korjauskustannukset pienentävät arvioituja säästöjä.

2.4. Koulukuljetusten kustannusten arvio

Pilkan koulun lopettamispäätöksen esityksessä on mainittu, että päätös lisää koulukuljettavien määrää ja lisää kuljetusten kustannuksia. Kuljetusten kustannus on arvioitava uudelleen, koska turvallinen reitti koulujen välillä on esityksessä ilmoitettua pidempi. 1. ja 2. luokan oppilaiden osalta koulukuljettavia oppilaita tulee olemaan Sammalkorpi-Kesäranta-Talviranta -alueelta. Koulukuljetukset pienentävät arvioituja säästöjä.

2.5. Päätöksen negatiiviset myötävaikutukset

Päätöksestä seuraavien pitkän (ja mahdollisesti lyhyenkin) aikavälin vaikutuksia (alueen houkuttelevuus, muuttotappio ja veropohjan heikkeneminen) ei ole arvioitu. Nyt toteutuvaan ja ennustettuun muuttotappioon reagoidaan tehdyllä päätöksellä tukemalla ja vahvistamalla muuttotappiota karsimalla kaupungin houkuttelevuutta, mikä syventää muuttotappion taloudellisia vaikutuksia entisestään.

2.6. Puutteellinen riskienarviointi

Valmistelussa ei ole tehty riskinarviointia siitä, toteutuvatko taloustavoitteet esitetysti. Myöskään riskien mitigointisuunnitelmaa ei ole laadittu, mikä tekee talousperusteluista epäluotettavia.

Näin ollen säästöjä on liioiteltu ja päätös perustuu harhaanjohtavaan talouskuvaan. Tehty päätös voi toteutuessaan aiheuttaa säästöjen sijasta lisäkustannuksia.

3. Puutteellinen vaikutusten arviointi

Hallintolaki (434/2003) edellyttää huolellista valmistelua ja asian vaikutusten arviointia. Tässä tapauksessa valmistelu on ollut puutteellista useilla osa-alueilla:

- Lasten ja perheiden hyvinvointi: on tunnistettu huolia turvattomuudesta, koulumatkojen pidentymisestä ja oppilasrauhan heikkenemisestä, mutta niihin ei ole esitetty ratkaisuja.
- Henkilöstön näkemykset: valmistelussa on kirjattu huolia Kymintehtaan koulun kunnosta ja eriyttämistilojen riittävydestä, mutta niitä ei ole huomioitu päätöksessä.
- Koulukiusaamisen ehkäisy: siirtyminen suurempaan kouluun lisää riskiä kiusaamisen jäämisestä piiloon. Päätöksessä ei ole arvioitu tätä näkökulmaa, vaikka se on keskeinen osa perusopetuslain mukaista turvallista oppimisympäristöä.
- Vastuullisuusvaikutukset: kuljetusten lisääntyminen kasvattaa päästöjä, mikä on ristiriidassa Kouvolan hiilineutraalisuustavoitteiden kanssa. Myöskään lasten hyvinvointia ja turvallisuutta ei ole arvioitu vastuullisuusperiaatteiden osana.
- Muutoksen kertaantuminen: Kymintehtaan koulun elinkaari on rajallinen, ja kaupungilla on suunnitelmia uuden yhtenäiskoulun perustamisesta. Tämä merkitsee, että Pilkan oppilaat joutuvat kokemaan useita koulunvaihtoja lyhyessä ajassa. Valmistelussa ei ole arvioitu tällaisen toistuvan muutoksen vaikutusta lasten hyvinvointiin, turvallisuuden tunteeseen ja oppimisen jatkuvuuteen.
- Kaupunginosan elinvoima: vaikutusta alueen vetovoimaan ja kehitykseen ei ole selvitetty. Kouvolan alueella on rakenteilla kaksi datakeskusta, jotka valmistuessaan tulevat

työllistämään satoja työntekijöitä. Toinen datakeskuksissa on rakentumassa Korialle, johon on Niskalasta 5 km etäisyys. Datakeskuksen myötävaikutukset Korian alueen vetovoimaan voivat ulottua Niskalaan, jossa on uutta asuinalueita sekä kaavoitettuja pientalotontteja. Tätä ei ole huomioitu vaikutusten arvioinnissa.

4. Riittämätön kuuleminen ja kuntalaisten huolien sivuuttaminen

Päätöspöytäkirjassa ja liitteissä todetaan, että huoltajat ja kuntalaiset ovat olleet huolissaan lähikoulun poistumisesta, lasten turvattomuudesta ja alueen vetovoimasta. Huolia on kirjattu, mutta niitä ei ole huomioitu päätöksessä. Tilaisuuden alussa kerrottiin, että tilaisuudesta kirjataan muistio. Lautakunnan kokouksessa asiaa käsiteltäessä kyseistä muistiota ei ole ollut liitteenä. Kuuleminen on jäänyt muodolliseksi. Tätä tukee myös se, että kutsu kuulemistilaisuuteen tuli hyvän hallintotavan vastaisesti vain 4 päivää ennen kuulemistilaisuuden ajankohtaa, mikä esti tosiasiallisesti usean asianosaisen osallistumisen.

5. Päätöksenteon erimielisyys ja vaihtoehtojen puutteellinen käsittely

Pöytäkirjan mukaan lautakunnassa esitettiin asian palauttamista valmisteluun kuntalaispalautteen ja vaihtoehtojen säästökohteiden arvioimiseksi. Tämä esitys hävisi äänin 6–4. Päätös ei siis ollut yksimielinen, ja vaihtoehtoisia ratkaisuja ei ole selvitetty riittävästi. Lautakunnalle ei ole esitetty Kymintehtaan koulun korjauksesta aiheutuvia kustannuksia. Tämä heikentää päätöksen legitimitettä ja valmistelun perusteellisuutta.

6. Päätöksenteon ristiriitaisuus kaupunkistrategian 2023 kanssa

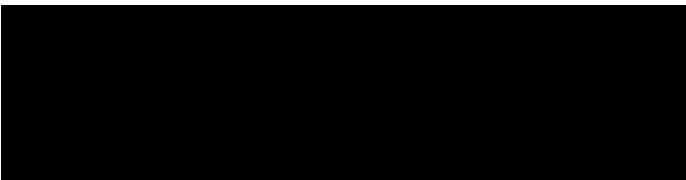
Kouvolaan kaupunkistrategiassa 2023 kasvukärkinä ovat lapset, nuoret ja yritykset. Päätös koulun lakkauttamisesta kaupungin vetovoimaiselta asuinalueelta ei tue lapsen ja perheiden turvallista ja sujuvaa arkea sekä heikentää yritysten vetovoimaa paikkakunnalle sekä perheellisten työikäisten halua muuttaa paikkakunnalle.

Yhteenveto

Pilkan koulun lakkauttaminen on lapsen edun vastainen ja terveysturvallisuuden näkökulmasta kestävä ratkaisu, sillä se siirtää oppilaat hyväkuntoisesta koulusta rakennukseen, jonka kuntotutkimus ja kaupungin omat selvitykset osoittavat huonokuntoiseksi ja peruskorjausta vaativaksi. Päätöksen teossa on annettu virheellistä tietoa koulumatkan pituuden osalta eikä päätöksen vaikutuksia ole riittävästi arvioitu. Päätöksen talousperusteet ovat virheellisiä ja riskianalyysiltaan puutteellisia, vaikutusten arviointi on monilta osin vajavaista ja kuntalaisten huolia ei ole huomioitu. Päätös on lisäksi tehty merkittävän erimielisyyden vallitessa ilman vaihtoehtojen ratkaisujen tarkastelua.

Edellä esitetyillä perusteilla vaadin, että päätös kumotaan.

27.9.2025 Kuusankoskella

Liitteet:

- Kymintehtaan koulun kuntotutkimusraportti 26.3.2024 (Raksystems)
- Pöytäkirjaote kasvatus- ja opetuslautakunnan päätöksestä 16.9.2025 / pykälä 81
- Lautakunnan 16.9.2025 § 81 pöytäkirjan liitteet: vaikutusten arviointi, talouslaskelmat ja adressi
- Pilkan ja Kymnitehtaan koulujen välinen etäisyys turvallista reittiä pitkin, kuvakaappaukset 26.9.2025 Kouvolan kaupungin karttapalvelusta